

7/17551
OK 26

Sayı : 43252159
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17/10/2024 tarihli ve 43452547-120.07-1514450 sayılı yazınız.

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mahmut TANAL tarafından verilen “Roman yurttaşların sağlık hizmetlerine erişimini kolaylaştırmak için yapılan çalışmalara ilişkin” 7/17551 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Prof. Dr. Kemal MEMİŞOĞLU
Sağlık Bakanı

Ek : Önerge cevabı

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mahmut TANAL tarafından verilen “Roman yurttaşların sağlık hizmetlerine erişimini kolaylaştırmak için yapılan çalışmalara ilişkin” 7/17551 esas numaralı yazılı soru önergesi cevabıdır.

Son yıllarda Türkiye genelinde artan uyuşturucu bağımlılığı, yalnızca bireysel bir sağlık sorunu olmaktan çıkmış, toplumsal bir kriz haline gelmiştir. Uyuşturucu bağımlılığıyla mücadelede yalnızca bağımlı bireylerin değil, ailelerinin de desteklenmesi büyük önem taşımaktadır. Ancak, aileler, çocuklarının bağımlılıkla mücadele sürecinde gerekli desteği devlet kurumlarından alamamaktadır. Bağımlılık nedeniyle işlenen suçlar, kamu güvenliğini tehdit eder bir boyuta ulaşmıştır.

Bu kapsamda sorularımın yanıtlanması gerekmektedir.

SORULAR:

1) Roman yurttaşlar, sağlık hizmetlerine erişimde sorunlar yaşamakta ve mağdur olmaktadır. Roman vatandaşların sağlık hizmetlerine erişimde yaşadıkları mağduriyetlerin giderilmesi konusunda Bakanlığınızca yürütülen çalışma var mıdır? Bakanlığınızca Roman yurttaşların sağlık hizmetlerine erişimini kolaylaştıracak çalışmalar hazırlanmış ise bu çalışmaların kapsamı nedir ve nasıl uygulanacaktır? Şayet Bakanlığınızın bu konuda bir çalışması bulunmuyor ise gerekçesi nedir?

2) İşbu önerge tarihi itibarıyla son 5 yıldır aşı yaptırılan Roman çocukların sayısı kaçtır? Bu çocukların illere göre dağılımı nasıldır?

3) Roman yurttaşlar ilaca erişim bilgisinden mahrum olduklarından dolayı ilaca erişimlerinde ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Roman yurttaşların ilaca erişim bilgisini edinebilmeleri adına Bakanlığınızın bilgilendirme çalışmaları var mıdır? Şayet varsa ilaca erişim bilgilendirme çalışmalarının kapsamı nedir? Bu çalışmalar yurttaşlar ile ne şekilde paylaşılmaktadır? Bakanlığınızın ilaca erişim hakkında bilgilendirme çalışması bulunmuyor ise gerekçesi nedir?

4) Roman yurttaşların salgın hastalıklardan korunması konusunda, Bakanlığınızca salgın hastalıkların önlenmesine ilişkin bilgilendirme çalışmaları yapılmakta mıdır? Salgın hastalıkların önlenmesi konusunda Bakanlığınızca bilgilendirme çalışmaları yapılıyor ise bu çalışmaların kapsamı nedir? Salgın hastalıkların önlenmesine ilişkin bu çalışmalar Roman yurttaşlarımız ile nasıl paylaşılmaktadır? Roman yurttaşların salgın hastalıklar konusunda bilinçlenmesi kapsamında Bakanlığınızca yapılan bir çalışma bulunmuyor ise bunun gerekçesi nedir?

5) Roman yurttaşlar önleyici sağlık hizmetlerine ulaşmakta çeşitli sorunlar ile karşı karşıya kalmaktadır. Roman yurttaşların önleyici sağlık hizmetleri konusunda bilinçlenmesi için Bakanlığınızca yapılan bilgilendirme çalışmaları var mıdır? Önleyici sağlık hizmetlerine erişim konusunda bilgilendirme çalışmaları yapılıyor ise bu çalışmalar Roman yurttaşlarımıza nasıl ulaştırılmaktadır? Önleyici sağlık hizmetlerine erişim konusunda Bakanlığınızca bilgilendirme çalışmaları yapılmıyor ise gerekçesi nedir?

6) Roman vatandaşların sağlık okuryazarlığının geliştirilmesi amacıyla Bakanlığınızca eğitim programları düzenlenmekte midir? Sağlık okuryazarlığı için eğitim programlarının kapsamı nedir? Bu eğitim programları Roman yurttaşlara ne şekilde ulaştırılmaktadır? Bakanlığınızca sağlık okuryazarlığına ilişkin eğitim programı düzenlemiyor ise gerekçesi nedir?

7) Madde kullanımı ve bağımlılık konularında Roman vatandaşların bilinçlendirilmesi konusunda Bakanlığınızca yürütülen eğitim ve bilgilendirme çalışmaları var mıdır? Madde bağımlılığı ve bağımlılık konularında Bakanlığınızca eğitim ve bilgilendirme çalışmaları planlanmış ise bu çalışmaların kapsamı nedir? Bakanlığınızca Roman yurttaşlara yönelik olarak madde kullanımı ve bağımlılığı konularında eğitim ve bilgilendirme çalışması yapılmıyor ise gerekçesi nedir?

8) Kronik hastalıklara sahip Roman yurttaşlarımızın sayısı kaçtır? Bu yurttaşların illere göre dağılımı nasıldır? Kronik hastalıklara sahip Roman yurttaşların sağlık hizmetlerine erişimi

konusunda kolaylık sağlayacak projeler Bakanlığınızca hazırlanmakta mıdır? Kronik hastalıklar konusunda Roman yurttaşların bilinçlendirilmesi konusunda Bakanlığınızın bir planlaması bulunmakta mıdır?

CEVAPLAR:

Ülkemizde roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı yerlerde mevcut aile sağlığı merkezi bünyesinde görev yapan aile hekimi ve aile sağlığı çalışanları tarafından kendilerine kayıtlı nüfusa aşılama, anne, gebe ve bebek takibi gibi koruyucu hizmetler ile kronik hastalık tarama ve takipleri dahil birinci basamak teşhis ve tedavi edici sağlık hizmetleri sunulmaktadır.

2009 yılında Hükümetimiz tarafından başlatılan “Roman Açılımı” ile toplumun dezavantajlı grupları arasında yer alan Romanlara yönelik çalışmalara başlanmış; bu kapsamda istihdam, eğitim, sağlık ve sosyal hizmetler alanındaki kurumlar ve mekanizmalar arasında iş birliği ve koordinasyonu güçlendirmek amacıyla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı organizasyonu ve koordinasyonunda strateji belgesi ve eylem planları hazırlanmıştır. Bu kapsamda “Roman Vatandaşlara Yönelik Yeni Strateji Belgesi (2023-2030) ve Belgenin I. Aşama Eylem Planı (2023-2025)” 21.01.2023 tarihli ve 32080 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. 2023/2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesinde “Roman vatandaşların, sağlıklarının geliştirilmesi, sağlık okuryazarlıklarının artırılması ve sağlık hizmetlerinden daha etkin/etkili faydalanmalarının sağlanması” ana strateji olarak yer almıştır. I. Aşama Eylem Planı içerisinde “Roman vatandaşların; hastalıklar ve risk faktörleri, anne ve çocuk ile kadın ve üreme sağlığı, aşılar ve bulaşıcı hastalıklar ile diğer halk sağlığı konularında farkındalıklarının artırılması, sağlıklı yaşam alışkanlığı kazanmaları ve sağlık hizmetlerinden daha etkin/etkili faydalanmaları” konusunda faaliyetler yer almıştır. Özellikle Romanların yoğunlukta yaşadığı 25 ilimizde, il sağlık müdürlüklerimiz organizasyonu ve koordinasyonunda, strateji belgesi ve eylem planı çerçevesinde faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

Ülkemizde uyuşturucu ile mücadele çalışmaları, Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji ve Eylem Planı kapsamında, Bağımlılık ile Mücadele Yüksek Kurulu koordinasyonunda yürütülmektedir. Eylem planında, çok sektörlü ve kurumlar arası iş birliği ile yürütülen uyuşturucu ile mücadele çalışmalarının, tüm boyutlarına yönelik detaylı faaliyetler yer almaktadır. Bu kapsamda; roman vatandaşların da içinde olduğu dezavantajlı grupların bağımlılıktan korunması ve bağımlılık riskinin azaltılmasına yönelik eğitim ve bilgilendirme çalışmaları, bağımlılık riskinin yüksek olduğu bölgelerde risk tespiti yapılması ve riskli tespit edilenlere yönelik yönlendirme çalışmaları Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Eylem planı kapsamında Bakanlığımız danışmanlık, tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri ile eylem planının ve Bağımlılık ile Mücadele Yüksek Kurulu’nun sekreteryası çalışmalarını yürütmektedir.

Romanların yoğunlukta yaşadığı 25 ilimizde, strateji belgesi ve eylem planında yer alan sağlık okur yazarlığının artırılması kapsamındaki faaliyetlerde kronik hastalıkları önlemeye yönelik eğitimlerde düzenlenmektedir.

Konuya göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.